

47. Međunarodna fizička olimpijada

Hrvatska je i ove godine sudjelovala na *Međunarodnoj fizičkoj olimpijadi* (engl. *International Physics Olympiad* – IPhO, <http://ipho2016.org>). Na Olimpijadi su se natjecali peteročlani nacionalne ekipe iz 93 države svijeta u znanju srednjoškolske fizike. Olimpijada se održala od 10. do 17. srpnja u Zürichu u Švicarskoj. Po prvi put u povijesti, po uzoru na neka sportska natjecanja, olimpijadu su zajednički organizirale dvije države, Švicarska i Lihtenštajn.

Odabir hrvatske ekipe održan je na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu (PMF) u Zagrebu i sastojao se od 4 pretkola i finalnog kola. Na 4 pretkola pozvano je po 10 najboljih učenika 2., 3. i 4. razreda s prošlogodišnjeg državnog natjecanja, a u finalno kolo 10 najboljih nakon 4 pretkola. Na olimpijadi hrvatski učenici postigli su vrlo dobar uspjeh. *Grgur Palle* (V. gimnazija, Zagreb) i *Ivan Jerčić* (III. gimnazija, Split) osvojili su brončane medalje, dok su *Karlo Delić* (III. gimnazija, Split), *Karlo Šerbetar* (Gimnazija Frana Galovića, Koprivnica) i *Petar Suman* (Gimnazija Lucijana Vranjanina, Zagreb) dobili pohvale. Učenici su na olimpijadi sudjelovali uz pratnju dvojice mentora s PMF-a iz Zagrebu, *Filipa Torića* i *Filipa Novkoskog*. Teorijske pripreme olimpijaca organizirane su na PMF-u u Zagrebu i odvijale su se tokom cijele godine, a vodili su ih *Filip Novkoski*, *Matej Pavlović*, *Antonio Širkalj*, *Matej Vilić*, *Martin Bajzek*, *Samuel Bosch*, *Jelena Filipović*, *Toni Marković* i *Grgur Šimunić*, dok je eksperimentalne pripreme vodio *Filip Torić*.

Samo natjecanje odvijalo se tokom dva dana i sastojalo se od eksperimentalnog i teorijskog dijela. Zadatke s natjecanja možete pronaći na poveznici

<http://www.ipho2016.org/ipho2016/exam-and-program/theory/>.

U slobodno vrijeme, učenici i mentori, imali su priliku posjetiti Europski centar za nuklearna istraživanja – CERN i Institut “Paul Scherrer” te tako vidjeti iz prve ruke kako izgleda svakodnevica vrhunskog fizičara. Domaćini su organizirali i izlete u Lucern (uključujući vožnju istoimenim jezerom), Lihtenštajn, sjedište međunarodnog Crvenog križa u Ženevi, na okolnu planinu Rigi, kao i naravno, razgledavanje znamenitosti Zürichu. Više od svih izleta učenike je razveselio nastup poznatog znanstvenog showmana *Derika Mullera*. Domaćin samog natjecanja bilo je Sveučilište u Zürichu gdje je održana i uvodna svečanost na kojoj su se učenici imali priliku upoznati sa švicarskom kulturom. Završna svečanost održana je u prekrasnoj ciriškoj Tonhalle dvorani u kojoj se nalaze velike orgulje na kojima je glazbenik *Harold Fallert* izveo djela iz filmskog serijala *Ratovi zvijezda*, što se učenicima, sudeći prema pljesku i oduševljenju, jako svidjelo.

Najbolji natjecatelji nagrađeni su, uz medalje, ogromnom čokoladom toblerone duljine jednog metra. Iznimno, organizatori su zaslužili posebno priznanje Međunarodnog odbora za softver koji su izradili u svrhu svih potrebnih zahtjeva odvijanja natjecanja. Možda sva događanja nisu bila točna kao švicarski sat, no Švicarci, uz pomoć Kneževine Lihtenštajn, zasigurno su postavili visoko ljestvicu organizacije međunarodnih olimpijada iz fizike.

Sudjelovanje naših učenika na Olimpijadi financiralo je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske.

Filip Torić